

[N. P. Jensen.]

egentlig kunde ønske, det skulde tage. Jeg vil minde om, hvad der for mig staar som det største af det, de tre sidste Regeringer har udrettet hver for sig paa det økonomiske Omraade. Jeg mener, at Ministeriet Neergaard fra 1920—24 gjorde et for Landet ganske overordentlig fortjenstfuldt Arbejde ved at fremtvinge en, som Forholdene den Gang laa, økonomisk Balance i vor offentlige, det vil sige i Statens Hus-holdning. Selvfølgelig kan Regeringen og Bevillingsmagten ikke fremkalde den i det kommunale Liv, men de kan støtte det. Men i Statens økonomiske Liv var 1920—24 en fortræffelig Periode med Hensyn til at skaffe den økonomiske Balance paa Statens Budget. Endvidere har jeg tidligere erkendt og skal vedblivende gøre det, at Ministeriet Stauning i det Par Aar, det sad, gjorde et højest fortjenstfuldt Arbejde ved at skabe Betingelser for, at den decimerede Krone bragtes op i Pari.

Jeg skal dog indrømme, at det, jeg anser for at være den vanskeligste af de Opgaver, der er Tale om, er den, Ministeriet Madsen-Mygdal har taget op, arbejder paa og har arbejdet paa i den forløbne Tid, nemlig det, man er kommet til at kalde Nedskæring. Jeg er egentlig utilfreds med dette Udtryk, fordi det i mangt og meget giver en noget forkert Forestilling om, hvad det er, der foregaar. Det, der foregaar derigennem, er jo kun, at man bringer Udgifterne til at staa i et rimeligt Forhold til Kronens stigende Værdi. Jeg gad vide, om der kunde paavises, naar man skal gaa det rigtigt efter i Sømmene, ret mange Steder, ret mange Erhvervs-grene, ret mange Samfundsklasser, Samfundslag, eller hvad man vil kalde det, hvor der er sket en positiv Forringelse af de økonomiske Kaar. Der er sket det, at man har bragt det talmæssige Begreb i Overensstemmelse med det værdimæssige Begreb, saa vidt det har ladet sig gøre, men jeg hævder, at i al Almindelighed faar man nu mere for de færre Kroner, end man fik for de flere Kroner med de højere Priser tidligere, før Nedskæringen fandt Sted.

Jeg mener, det er i det hele og store — om der paa visse Omraader er grebet fejl, skal jeg ikke opholde mig ved, det er jo alt sammen menneskeligt — en uhyre vanskelig og meget fortjenstfuld Opgave, som her er taget op, og som maatte tages op, og jeg er Ministeren i høj Grad taknemmelig for, at han har paataget sig det,

for det er et alt andet end populært Arbejde, han dør udfører.

Det er altsaa det, der er sket gennem de tre sidste Ministerier fra 1920, altsaa lige fra efter Krigstiden; men vi er ingenlunde færdige endnu, selv om vi ogsaa, som jeg omtalte før, maaske har passeret det økonomisk laveste Punkt, og jeg mener, der er adskilligt at gøre endnu med Hensyn til Nedskæring paa forskellig Maade. Jeg skal om et Øjeblik komme til, hvad jeg mener, der hovedsagelig ligger for med Hensyn til det, jeg kalder Nedskæring. Men ved Siden af Nedskæringen skal jeg, for at man ikke skal være i Tvivl om, hvor jeg vil hen, nævne et Punkt, hvor jeg ved, jeg kommer til at røre ved et kildent Spørgsmaal, men det er for mig af største Betydning.

Det er Sikringen af Erhvervs- og Arbejdsfriheden. Det staar for mig saaledes, at det er nødvendigt, at vi kommer ind paa en noget anden Bane, end vi har været inde paa i den senere Tid. Naar jeg siger dette, er det ingenlunde ensidig vendt mod den ene eller den anden Part; det gælder baade Arbejdsgiverne og Arbejderne, at de gennem deres Sammenslutninger tidt har været i Stand til at fremtvinge Forhold, som gør, at jeg for mit Vedkommende — og jeg glæder mig over, at det vist gælder hele Venstre og vel ogsaa de Konservative og maaske ogsaa andre — er klar over, at der maa sikres en vis Frihed til Arbejde og Erhverv i det hele taget. Naar jeg drager dette frem her, er det ikke for kun at sige dette, for det synes jeg er selvindlysende, men det er for at fremsætte en enkelt Betragtning, som jeg ikke har set saa stærkt fremme i Diskussionen, som jeg kunde ønske at faa den. Den rører ved Spørgsmaalet om Retten til Arbejde.

Vi ved alle, at ved Retten til Arbejde forstaas i Almindelighed dette, at hvis en Mand ikke selv er i Stand til at skaffe sig Arbejde, skulde Samfundet være pligtig til paa en eller anden Maade at yde ham en Håandsrækning til at skaffe ham Arbejde. Det Spørgsmaal har man drøftet gennem Menneskealdre. Man har i sin Tid i Midten af forrige Aarhundrede oprettet de saakaldte Nationalværksteder forskellige Steder omkring i Europa. De indeholdt i Virkeligheden en Anerkendelse af den Tanke, at Retten til Arbejde var nu en Gang en af Menneskerettighederne. Men det er aldrig rigtig slaaet igennem.

Forud for Retten til Arbejde bestaar Retten til at leve; den maa indrømmes